

Szerkesztőségi iroda,
 hová a lap szellemi részére vonatkozó közlemények küldendők: fő-utca 186. szám.

Kiadó hivatal:
 Nagy Ferenc könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek, hirdetések, hirdetés-díjak és reclamatiók küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébetter 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — **Hirdetési díjak:** Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyiltér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással, vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
 fél „ . . . 3 frt —
 negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A minek örvendhetünk.

Csaba nevezetes dologra határozta el magát, — arra, hogy a kőutat a csatorna hidjáig kiépíti, jövőben pedig az egészet fentartandja.

Az építendő vonal hossza 600 folyó öl, a fentartandó egész uté körülbelül 1000 folyó öl lesz. A kőút 3' 1" szélességben tervezetik, s fog hozzá kelleni 320 kőanyag, mely Csabán k. ölenkint 50—52 frtba kerül, a mi tesz circa 16,000 frtot; azonkívül a földmunka és maga az építés. A kész részlet is tetemes tatarozást kíván, főleg a vasút felőli rész, miszerint az összes kiállítási költség 40,000 frtra rughat. Egyébiránt a tervező bizottság, a vasuti igazgatósághoz folyamodik, a kőanyag szállítási díjának mérséklése végett.

Csabának ezen elhatározása nagy horderővel bír, s kezdeményeért neki mindnyájan elismeréssel tartozunk.

Ezen kezdeménnyel azon irányban tettünk határozott lépést, mely eréllyel folytatva, termény szállításunk egyik akadályát lényegesen mérséklendi. Érttem annak lehetővé tételét, hogy terményeinket bizonyos gyűjtő helyekre behordjuk, honnan aztán kedvező eséllyel áruinkat biztosan a vasutra szállíthassuk. Mihez természetesen szükséges, hogy az ily vasutmenti gyűjtőhelyek a vasutig csinált uttal birjanak, és szükséges, hogy utmentében elegendő magtárak legyenek, a mit szintén meghoz az idő; itt-ott talán a vasuti társaságok is fognak ilyeneket építeni, mert ezen rendszer fejlődése, nekik

is nagy érdekekben áll; itt-ott fiók docksokat is fognak építeni, mint erről már szó volt.

Nagy horderőjü Csaba elhatározása, mert élő példát ad más vasutmenti községeinknek, s tudjuk hogy efelébben a látható fogható példa mily hatásos szokott lenni.

Ezen példa nevezetesen arra is szolgál, hogy hiu dolog arra várni, hogy ily utat a megye építsen, ha az építendő vonal a megyei utba esik is. A megyének nincs arra való ereje; arra várni tehát annyit tesz, mint feneketlen sárba kárhoztatva maradni, a mi oly tetemes kárral jár, hogy a kőút költsége egy pár esős év sarába veszett pénzből kikerül.

Egyébiránt nincs is ezen igénynek jogosultsága a megyei utak, a megyei közlekedés eszközei, a vasutmenti nagyobb községek már a világ kereskedelem tényezői s így azon belső ut is, mely az ily községeket a pályaudvarral összeköti elveszti megyei jellegét és a világ forgalom tényezőjévé válik, tehát annak építése kettő közül egyiknek esik terhére t. i. vagy az államnak, vagy magának a községnek.

De a községnek avval kapcsolatos érdekei oly szembeszökők, hogy ezen localis érdekek emelését az országnak azokban közvetlen nem osztozó lakosaira róni, minden méltányosságot nélkülözne, s így az ily belső utak építése csak a községek költsége lehet, természetesen oly községeket érte, melyek bizonyos kereskedelmi központokat képeznek.

A csabai utra visszatérve, óhajtottam volna,

hogy a tervező bizottság a kongó utrendszerre is figyelmet fordított volna. A kongó utnak sok előnye van:

1. a téglapart fejleszté és eredményei az építő község javára esnek, a mi fontos tekintet;
2. a kongó ut tetemesen olcsóbb, fenntartása annyi száz forintba kerül, a mennyi ezerbe a kőúté;
3. a kongó ut sima, nagy terhek könnyű szállítását teszi lehetségessé, míg a folytonosan tatarozott kőút mindig döcögös;
4. nálunk a járdák téglából készülnek — rosszul mert a télagyártást nem értjük, nem is vagyunk ahhoz beruházva, de vasutmenti nagy községeink is épülni fognak, mihez ismét sok és jó téglá kell és pedig nem csak közönséges, hanem mütégla is, meg cserép. A kongó ut tehát mint ezekkel homogén, nagyon indicalva volna.

Ugyan nálunk az a hír van elterjedőben, hogy a kongó utrendszer nem bizonyult be gyakorlatinak. Én ezt nem úgy tudom. Hiszen csak az imént szavazott meg az országgyűlés tetemes összeget bizonyos hazai kongóút folytatására; azt pedig csak nem lehet feltenni, hogy ez megtörténhessék, ha a rendszer gyakorlatiatlanak bizonyult volna be. Somogyban is vannak kongó utak. Egyébiránt szó beszéd után indulni nem szabad, a dolog állásánál meg kell győződni alaposan.

A téglapart ugyan tetemes beruházást igényel, mennyibe az egész készitendő ut nem kerül, de hiszen az a gyár tovább is dolgozni fog, egyéb-

TÁRCA.

Emlékjegyzeteimből.

(Folytatás.)

Mióta szogény anyámat eltemettem s ennek akkor volt 3 éve, apámat nem láttam. Tetszett nagyon a városi élet, azért nem igen kívántam a szünnapokat a csendes otthon lágy ölen tölteni.

Egy kissé olyan megdöbbenés-féle érzet fogott el, midőn megláttam azt a galambösz öreg urat, kit apámnak neveztem. Mondják, hogy sok gondot okozott neki, egy haszontalan, korhely fiu, (ez meg én voltam.) Leirhatlan volt apám öröme, midőn megölelt. Sirt mintegy gyermek. Kezdtém érezni, hogy nem csak a kártya s víg cimborák képesek az embert megindítani.

— „Itthon van Pista urfi” — villámként terjedt el a hír a cselédség között. Akkor úgy gondolkoztam, hogy a hazajövetelem által kilátásba helyezett borraivalók idézték elő a lelkesedést; most már tudom, hogy a borraivalón kívül az őszinte szeretet is tüzi hozzám az egyszerű sziveket.

Megérkezésem hírére ellátogatott hozzánk az öreg tiszteletes is. Ő mindig jó indulattal viseltett házunk iránt. Megtudtam, hogy minduntalan érkezett költségvetéseim az ő közvetítése folytán mentek keresztül a „budget-bizottság” tárgyalásain. És nem szemtelen egy kölyök voltam én Kálmán! halld; midőn ez értésemre esett, azt mond-

tam magamban, hogy bizonyosan a leányát akarja nekem játszani, s azért gyakorol irányomban oly patronatusi eljárást; — pedig csak ezután mondták, hogy a szegény Oktavie — így hitták leányát, — már egy év óta a csendes emberek között van.

A tiszteletes beszédbe akart velem ereszkedni. — Na bizon Derei ur, azt gondoltuk, hogy már soha sem lesz szerencsénk hozzá.

Mormogtam rá valamit. Csak az tünt fel előttem, hogy a tiszteletes ezelőtt mindig Pista öcsémnek szölitott.

Hanem itthon, nagyon fogja ám unni magát Derei ur, folytatta volna ismét.

Majd azt mondtam rá, hogy tudom én azt, ha te nem mondd is vén bolond, hanem meggondoltam a dolgot.

— Majd keressék szórakozást — vetettem oda. A tiszteletes látta, hogy ez bolond, ezzel nincs mit beszélni, — azért szépen ott hagyott magamra s miután a preference-ban nem akartam részt venni, leültek az öreggel tarklizni. Én nekem addig lehetett módomban a vén parókás ösök savanyu képein elmerengeni. Nem szólottam senkihez, engem sem háborgatott senki; — hanem azt még is észrevettem, hogy az öreg sokszor lopva rajtam feledé szemét, s hogy kissébb gondja is nagyobb annál, mikép a tiszteletes tere-ét elrontsa. Kelletlen játék volt biz az. Az öreg Jánosnak gyűlt meg a baja ekkor is, ki csak hallgatta a

reá özőnlő dorgatoriumokat, pedig csak oly lelkiismeretesen tisztán adta az öreg kezeibe a pipát, mintha gyóúás előtt állana. A vacsora alatt meg mintha mindhármunknak az orrávére folyt volna. Szóval édes Kálmán ez az estély nem sikerült.

És ez így ment egy hétig. A hány embere volt apámnak, ki ez idő alatt megfordult nálunk, mind elvadtottam az apám házától. Unni kezdtem a dolgot. De hát a manóba, tennem csak kellett valamit! Végre egy kora reggel lovat nyergeltettem. Régi jó hátsomat Gidránt hozták elő. A jó állat vihogott örömben, midőn újra felette érezett. Egész könnyebbült kedéllyel száguldtam be a pusztát. Visszajövet utam a lelkész laka előtt vezetett el. A csinosan zöldre festett léces kert épen az utcára nézett. Csak nem mehettém el a nélkül, hogy oda ne vessek egy pillantást s ugyan nem bántam meg. Az öreg lelkész egy fiatal leánykával karján ott sétált; majd az egyik, majd a másik le-lehajola az ut két oldalán gazdagon pompázó virágok egy-egy kiválóbb példányára figyelemtetni társát. Ha már oda néztem s láttam őket, ugyan nagy gorombaság lett volna tölem egy „jó reggelt” nem mondani.

Csak midőn üdvözlésemet fogadták, akkor láttam milyen szép gyermek az ott a lelkész karján. Még soha sem láttam őt, nevét sem tudtam, sőt még emliteni sem hallottam róla semmit. Nagyon jól esett e gyermekalakon szememet pihentetnem, ennyit megvallhatok.

(Folytatása következik.)

iránt olyat magán vállalkozás van hivatva építeni, Csabán 1869-ben kezdeményeztünk ez érdekében, de a vállalatot helytelen fordulatok megbuktatták, mielőtt megkezdett volna — a városi igényletek tetemes kárára.

A másik örvedetes dolog az, hogy a miskolc-sabai vasuti terv a kormány helyeslé-sével találkozott s a felülvizsgálat végett a vasuti igazgatóságnak kiadott: Ezen vonal kiépítése tehát már csak idő kérdése, mely idő tetemesen megrövidíthető, ha az érdekeltek mozogni, sűrűn fognak. Nagy fontossággal bír e vonal ránk nézve; legegyszerűbb, tehát legrövidebb összekötő ut lesz az köztünk és a felföld közt, aztán a Sárrét lesz a lápból kiemelve.

R.

Országgyűlési tudósítás.

Márt. 29-én. A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök jelenti, hogy Acél Péter Aradváros képviselője állásáról lemondott. Ujválasztás fog elrendel-tetni. Nuck Hugó abbeli kérvénye, hogy Falk Miksa képviselő kiadassék az ellene, mint szerkesztő ellen indítandó sajtópör megkezdhetése végett — Pavlovics István Szerbiára vonatkozólag interpellál. Helfy Ignác kérde az elnököt, miért nem mondott le Samassa képviselő ez állásáról, noha már régóta püspökké neveztetett ki. Elnök kijelenti, hogy e kinevezésről hivatalos tudomása nem lévén nem adhat felvilágosítást. — Ezekután felvételik a napirend, a községi törvény. A 70 §. szavazással fogadtatik el, a következő §-ok 82-ig változatlanul meg maradnak. a 83, 84, 85, 86 §-ok jelentéktelen módosításokkal fogadtatik el. Következik a VIII-ik fejezet, a községi háztartásról. A 103 és 104 §-okra nézve Tancsics következő módosítványt ad be: „Ezen szó helyett“ a község törzsvagyona „tétessék“ ez „a község fekvő vagyona“ e szó helyett „képviseletestület“ tétessék „választó polgárok egyeteme“. Simonyi Ernő pártolja e módosítványt, Tisza N. Csánády, Majoros, Kőrmeny, Simonyi L. szintén. Marad az eredeti szöveg. A 105 §-nál vita támad, melyben részt vesz Halász B. Kőrmeny, Királyi, és Német B. Marad az eredeti szöveg. A 106, 107, 109, §-ok észrevétel nélkül a 110. § Várady G. módosítványával, a 111 §. Nerebeckhy-ével fogadtatik el. A következő §-ok a 120-ik változatlanul, a 121 §. Györfy és Huszár J. módosítványával fogadtatik el. Ülés vége d. u. 2 órakor.

Marc. 30. Simonyi E. interpellálja a kereskedelmi ministert, hogy a főposta-igazgatók és titkárok által Bugarszky volt posta-tiszt ellen indított sajtó-per kimenetele után, megmaradnak-e tovább is hivatalaikban. Még Pap József ad be interpellációt a cultus ministerhez. Erre következik a napirend, a községi törvényjavaslat tárgyalása, mely ez uttal be is fejeztetett, napirenden volt még Tisza K. határozati javaslata, mely szerint a községi törvény csak akkor lépne életbe, midőn az urbériséggel rokon természetű birtokviszonyok megszűntetése s a hűbériség maradványainak eltörlése céljából szükséges törvények is megállapítva lesznek. — Tóth V. belügyminister nem fogadhatja el a javaslatot, hanem a bajon úgy is lehet segíteni, ha a ház gyorsan végez az urbéri tjavaslat-tal. Szóltak a h. tjavaslat mellett Möricz Pál, Almássy S. Németh A. Szontagh P. ellene Nehrebeczky, Justh I. Végül Tisza és a belügyér beszéltek, mire a vita belőn fejezve, — a h. javaslat elvetésével. A kérvényi bizottság jelentése: A magyarhoni izraeliták kérik, hogy az 186%-ik évi gyűlés törvényesíttessék, az orthodoxok ellenkezőt kérnek. Kiadatik a közokt. ministernek tanulmányozás végett. — 13,000 polgár aláírásával kérvényezi, hogy Franciaországnak Poroszország által célba vett feldarabolása megakadályozására a kormány a többi európai hatalommal működjen közre. — Levéltárba tétetik. — A brasói Sz. Háromság templom kérdése élénkebb vitára adott alkalmat, végre a cultus ministernek adatik ki hamarabbi elintézés végett.

Marc. 31. A szélső-bal interpellált, indítványo-

zott s h. javaslatokat adott be. Simonyi E. vas-és kő-utak s vízi munkálatok előleges tervrajza készítésére egy szakbizottságot indítványoz kiküldetni, s ezt indokolja is. Gorove J. minister el-lene szól az indítványnak, mire el is vették. — Irányi D. h. javaslatot ad, hogy a magasabb államhivatalok csak pályázat útján legyenek elnyerhetők Halász B. a vadászati törvényjavaslat tárgyalását az ünnep után első sorban kéri felvételni. Az urbéri viszonyokról szóló t. javaslat tárgyalása e gyűlésen megkezdődött.

Ápril 1-én. Elnök jelenti, hogy a pénzügyminister levelet intézett hozzá, melyben tudatja, hogy a második államsorsjáték megnyitattik s jövedelme az 1848—49-ben munkaképtelenné vált honvédek javára fog fordíttatni. — Pestmegye jelenti, hogy a nazarenusok igen szaporodnak. Irányi ennek kapcsán a vallásszabadságról szóló törvényjavaslat tárgyalását sürgeti. — Kőrmeny a Dabnátia egészségtelen vidékein elhelyezett magyar ezredek hazaszállítása tárgyában interpellál. — Felvételik a napirend: az urbéri birtokviszonyok rendezéséről szóló t. javaslat tárgyalása. A 10 és 17. §-nál vita fejlődik ki, melyben részt vesznek Tisza K., Pacolay, Huszár Imre előadó és Horváth minister. A 10. §. eredeti szerkezete megmarad, a 17. §. a minister módosítványával fogadtatik el. Ezután a következő §-ok változatlanul elfogadtatik egész a 29. §-ig; e §-nál Tisza K. módosítványt nyújt be, mely elfogadtatik. A 31. §. Várady Gábor módosítványával fogadtatik el, szintugy elfogadtatik a következő §-ok az 59-ig, melyre nézve Papp Zsigmond és Hodossy J. módosítványt nyújtanak be. Vécsey Tanás az eredeti szerkezet mellett szólal fel, mely elfogadtatik. Ülés vége 1 óra 40 perc d. u.

— A kath. autonomiai congressus martius 30-án tartá meg zárulását. Napirenden volt a 27-es bizottság jelentése a gör. katolikusok kérvénye felett, melyben a többi közt külön congressus egybehívását sürgetik. Egyuttal kihirdetik a szavazás eredménye azon bizottságra vonatkozólag, mely a szervezési munkálatot a fejedelem elé terjeszse. — Olteanu János lugosi g. kath. püspök azt hiszi, hogy az elfogadott autonomia közel fogja hozni egymáshoz a nemzetiségeket. — Pankovics János munkácsi g. kath. püspök arról van meggyőződve, hogy a congressusnak nem áll jogában a felett határozni, a mi a görög katolikusok kérvényében foglaltatik, — e határozat a fejedelem jogai közé tartozik. — Bartal György nem találja kívánatosnak, hogy a g. katolikusoknak most már külön congressus adassék. — Farkas A. képviselő benyújtja a g. katolikusok óvását, melyben az autonomiai szervezetet magukra nézve semmisnek mondják ki. Sennyei Pál indítványára kimondja elnök, hogy az óvástétel semmisnek tekintetik, egyuttal 5 percre felfüggeszti az ülést. Szünet után Majláth köszönetet mond a primásnak, hogy az üléseket oly tapintatosan vezette. Simor János hercegprimás erre válaszolva reményét fejezi ki, hogy az elfogadott szervezési munkálatot ezentul senki sem fogja a többség, vagy a kisebbség szempontjából tekinteni. — Ezután a jegyzőkönyv hitelesítettén, ezzel a congressus bizonytalan időre elnapoltatott.

— A főrendiház márt. 28. és 31-én tartott üléseket. Az elsőn Apponyi György gróf interpellálta a közoktatásügyi ministert, a hasonszenvi tankóroda felállítását által igényelt intézkedések javaslatba hozatala iránt. Ezután az 1871. évi államköltségvetési javaslat tárgyalása következett; mely általánosságban s részleteiben is változatlanul elfogadtatott. — A márt. 31-iki ülésen az 1871. évi államköltségvetésről szóló szentesített törvénycikk kihirdettetett, továbbá a községek rendezéséről szóló törvényjavaslat a jogügyi bizottságnak adatott ki, tárgyalása pedig a husvéti szünet utánra tüzetett ki.

Franciaországi események.

Thiers, márt. 31-én a hadi kárpótlás első részletét 500 millió frankot lefizette, s ezzel egyideűleg

a porosz csapatok odahagyják a párisi fortokat, melyeket aztán francia katonák foglalnak el. Thiers a párisi anarchia következtében felhatalmazást kért, hogy a szerződésileg kikötött csapat mennyiséget megkészszerzhesse, mit Berlinbe készségesen megengedtek.

Párisban nagyszerű eseményekre várnak. A főváros a roppant zaj után ma csendes, de talán épen a vihar előtti csend ez. Suttogva a nyaktólóról beszélnek, s már a képzelet előre is a 89-iki eseményeket látja, s tekintve a helyzetet s annak urait, aligha be nem következik a guillotinek korszaka.

A törvényes kormány nem látott veszélyt abban, hogy a nemzetörök vonakodtak fegyvereiket kiadni a felszólításra, — nem látott nagyobb veszélyt márc. 18-án, s talán még most sem akarja látni azt, midőn elnyomására épen semmi, vagy legalább nagyon csekély kísérletet tesz.

A commune tagjai egy londoni levelező szerint, dacára előbbi állomásaik kisszerűségének, beletalálják magukat a helyzetbe, természetesen melyet ők készítettek.

A nemzetgyűléstől elismertetésüket követelik, ettől tételezvé fel a viszon elismerést.

Különb, hogy hosszú életű nem lesz a község-tanács, azt jövendőlegni is felesleges; meg fogja buktatni a pénzhiány. A kiktől lehetett már eddig zsaroltak, a bankárok beszüntették üzleteiket, s a fővárosból szökve menekülnek. — A posta közlekedés Páris és London közt tökéletesen be van szüntetve.

Legujabbak.

Brüssel, ápril 2. A „Nord“ azt a hirt hozza, hogy a legitimisták pártjának az orleans-párttal való fuziója Versaillesben bevégzett tény gyanánt tekinthető. Az uralkodásra Chambord gr. és trónutól gyanánt a párisi gróf van kiszemelve.

Brüssel, ápril 2. Az „Independance belge“ egy párisi levelezője a commune állását a bukás szélén levőnek rajzolja. Hir szerint néhány versaillesi szerezrednek ütökzete volt belvillei zászlóaljakkal, a mely alkalommal az utóbbiak megszaladtak. Azt hiszik, hogy mihelyt megkezdődik a tényleges működés a fölkelők ellen, a belső városrészek nemzetőrei demonstrálni fognak a commune ellen. A nyomdászok, mészárosok és más iparosok közt a requisitiók miatt nagy az elégtelenség. A nemzetörök közeledtek a sevresi hidhoz, hogy a hadsereggel érintkezésbe lépjenek, a helyet azonban, hogy ezeket pártjukon találták volna, lödözéssel fogadtattak.

Páris, ápril 2. Az éllelmiszerek ára itt roppant mérvben emelkedik, mert a vidékiek abbeli félelmükben, hogy szállítványaikért bizonytalan, megkapják-e az árakat, Párisba nem hajlandók jelenleg éllelmiszereket vinni. Ha ez állapot még sokáig így tart, éhhaláltól lehet itt tartani.

Páris, ápril 2. Páris kapui újra kinyitvák. A börzén nincs tüzet. A commune ügynökei megtámadták a rendőrség székhelyeit. A versaillesi gyülekezet ma kizárólag kérvények fölötti jelentésekkel foglalkozott.

Páris, ápril 2. A központi bizottság nem akarja helyét átengedni az ujonnan megválasztott községi tanácsosoknak. Titkos ülésben igen heves jelenetek voltak. A versaillesi kormány csapatai elfoglalták St.-Cloud-t, Meudon-t, Puteaux-t és a colombesi erdőt. — Favre Rouenban a porosz Fabrice tábornokkal a részletekre nézve is megegyezett. Clinchant tábornok északi Franciaországban egy hadtestet alakít a visszatért hadi foglyokból. A német csapatok Melun-nél és Pontoise-nál nagy tömbökben összpontosítottak. — Holnap nagy szemle lesz a Mars mezőn mindazon nemzetőr zászlóaljak fölött, melyek a fölkeléshez csatlakoztak. A városházát és a rendőrfőnöki hivatalt a legmegbízhatóbb nemzetörök őrzik, minthogy a városház alatti katakombákban aggályterjesztő fölfedezések tétettek, és a commune a versaillesi csapatoktól is igen tart. Egy vörös jegy előmutatása nélkül senkinek sem szabad a városházába lépni.

Versailles, ápril 2. A fölkelő nemzetőrök elfoglalták Curbevoie-t, Puteaux-t és a neuilly-i hidat, a versaillesi csapatok által azonban futásra kényszerítették; a barikádokat a csapatok hatalmukba kerítették és sok foglyot ejtettek.

Bukurest, ápril 3. Károly fejedelem alighanem még e hónapban elhagyja az országot. Bizonyosnak tekinthető, hogy a török megszállja Romániát. A fejedelem személye fenyegetve van: a csöcselék megrohanni készül a palotát.

Bécs, ápril 3. Mint a „Presse“ értesül, a porta engedélyt nyert a hatalmasságoktól arra nézve, hogy szükség esetén Bukurestet megszállhassa. Schumlaban katonaság összpontosított.

Páris, ápril 2. Tegnap este óta több rendbeli ütközet volt a fölkelők s a versaillesi csapatok közt. Puteauxnál legkevesebb 6000 embert gyűjtött össze a bizottság. A „Liberté“ részleteket közöl a Courbevoie-nál és Neuillynél történt ütközetről és jelenti a hirt, hogy a nemzetőrség igen sokat vesztett és visszavonulásra kényszerítettet.

Páris, ápril 3. A legnagyobb izgatottság és félelem uralg itt. — Az utcákat a világítási anyagok hiánya miatt nem lehet éjenként kivilágítani. Az éhség is hovatovább rettenetesebbé kezd válni s mindig nagyobb mérvet látszik ölteni. A lakosság legnagyobb része szerencsének érzénét magától, ha bármerről segély érkeznek, őket a szomorú viszonyoktól felszabadítandó.

London, ápril 3-ik Luxemburnak Németországhoz való kapcsolása el van határozva.

London, ápril 3. A „Times“ jelenti: A vasárnap Páris mellett történt ütközetekben a nemzetőrök vesztesége 200 főre tétetik, a mit azonban túlzottnak tartanak. Az elfogott nemzetőrök mint lázadók fűbelövetnek. A nemzetőrök Courbevoie-ig vettettek vissza, a honnét a Mont-Valerien ágyutüzélsége Neuillyg kényszerítette visszavonulni őket; azonban innét hosszasan tüzeltek, de végre is vissza kellett térniük Párisba.

Bukurest, ápril 2. Hírszerint Károly fejedelem folyton veszélyben forog; az összeesküvők — mint mondják — éjnek idején akarják megtámadni.

Műkedvelői előadás B. Csabán.

(Ápril 1.)

A tervben levő polgári leányiskola alaptökejének gyarapítása céljából lelkes műkedvelőink, ma, Tóth Kálmán „Nők az alkotmányban“ című legújabb vigjátékát, csordultig telt ház előtt, határozott sikerrel adták. A legszebb eszme: a nevelés előbbrevitelére egyesült, nemes társulat iránt, őszinte tiszteletünkkel párosult hálánkat véljük leróni, midőn a szereplők működéséről, a nyilvánosság színe előtt, szívesen megemlékezünk.

Elismerésünk koszorújának legszebb virágait első sorban a műkedvelő urhölgyeknek nyújtjuk; nem illem s obligát lovagiasságból tesszük ezt, hanem mivel ők erre igazán érdemesek jeles, sőt néhol művészi magasságra emelkedett játékuikért. A nagyravágyó, fény s pompa után áhító tervei kivételében semmi akadályt nem ismerő, férje gyengeit ügyesen felhasználni tudó Bánfalviné szerepe Thomka Ida k. a. kezében páratlan mesterére talált. Kiválólag sikerült jelenetei azok voltak, melyekben férjét ráveszi, hogy elhagyva a falusi egyszerű magányt, képviselővé csapjon fel; Borbócsot pénzzel, szép szóval férje kortésének megnyeri, kávézás közben, barátnői meghódítása által s az ellenjelöltek lerántásával férje ügyén hatalmasan lendít; végre midőn a fáklyás zene alkalmával, a tisztelt választókhöz intézendő diectiót rosz emlékező tehetségű férje fülebe sugja, s midőn ugyan ennek az interpelláció kellekeit magyarázza. Az élvezet-dus játék nem egyszer viharos tapsokra ragadta a közönséget. — Az egyszerű falusi lányka nehéz naiv alakját Rimler Mariska k. a. kifogástalanul állította elő, valamint Harsányi A. és Fakla Irma kisasszonyok kisebb, de azért nem jelentéktelen szerepeiknek hibátlanul megfeleltek. A szép színpadi alak, a szabályszerű hanghordozás s fesztelen

mozdulat az, mi e három grácia játékát kedvessé, gyönyörködtetővé tette.

A férfiak közt a dícsőség oroszán része Vidovszky János urat — Bánfalvi — illeti, annyival inkább, mert ő e szerepet U. J. ur közbe jött rekedése miatt rögtönözve játszta, és pedig oly remekül, hogy a rögtönzés valódiságán igazán kételkedett az ember. Launer Károly ur a részeges önző nagy kortes Borbocs kocsmáros személyében oly alakot teremtett, mely sokáig fog élni emlékünken. Valahányszor megjelent a nevetés, sőt hangos kacaj sohasem maradt el. Launer ur maskirozása, arc s tagmimikája után páratlan komikai tehetségéről győződünk meg. Fábry Károly ur — Bercei — az első s második felvonásban igen jó gazda, a harmadik felvonásban igen csinos honvéd őrnagy volt. Nem csudáljuk, hogy a szép Krisztina beleszeretett. Thomka Emil ur a szeles, modern magyar mágnás b. Szlan-kaményit élethűen mutatta be. Vidovszky Ferenc ur, mint Szelei megérdemelt tapsokban részesült. A kántor — Bohus Károly ur — Jancsi inas — Szilágyi Ferenc ur, tagadhatatlanul mulattató, ügyes alakok voltak. Végül a sugólyuk érdemes lakóját Csaréjs György urat, mint a gépezet egyik derék részét említhetjük. Szóval az egész előadás — a gyönyörűen kiállított színpaddal — teljesen kielégítő a nagy számmal összegyűlt intelligens közönséget.

Mielőtt bezárnók e sorokat, legyen szabad nekünk, egyrészt a működő tisztelt uraknak s urhölgyeknek, másrészt a pártoló közönségnek — a szent cél nevében — meleg köszönetet szavazunk s egyuttal felkérni őket, hogy a közművelődés árva gyermekét: a nevelést, közreműködésük által ezentul is kegyelni, ápolni szíveskedjenek. X

Ujdonságok.

— **Aczél Péter**, Arad város főpolgármestere, képviselői állásáról leköszönt. Erre vonatkozólag a „Gyors Posta“-ban a következő kombinációt olvassuk: „Keresni kell pedig ennek (Aczél leköszönésének) magyarázatát abban, hogy Aczél van kiszemelve az aradmegyei főispánságra, hogy azonban e kinevezést be nem várta, tulajdonítható annak, hogy mint főispán nem lehetett volna az aradi új követválasztásra oly közvetlen befolyással, milyennel lehet mint polgármester. Az új követjelölt, a mint halljuk, Csemegi ministeri tanácsos, ki egykor nagy szerepet játszott vala Aradon, mint baloldali. Megkínálták vala azonban ministerialis hivatallal, mit oly föltét alatt, hogy sebes előléptetésben részesüljön, el is fogadott és leve titkár, most már tanácsos.“ — Már most csak az a kérdés, hogy a „Gyors Posta“ mindezekre nézve jól van-e értesülve, vagy nem csupa képzelődés-e mind az, a mit elmondott?

— **Follinus** aradi színigazgató társulata — írja a „Reform“ — Husvét után Temesvárott fog vendégszerepelni. Ez azonban — azt hisszük — nem azt jelenti, hogy Follinus Gyulára jövelele elmarad, miután folyamodványát — mint említők — már tetteleg benyújtá az itteni szolgabírónál, de másrészt meg azt is tudjuk, hogy május havában — mikorra ideérkezte jelezve van — Temesvárott Latabár társulata fog előadásokat rendezni.

— **Az Orosházán** alakult takarékpénztár alapszabályait, a közigazgatási minister ur egy közelebb kibocsátott rendeletével helybenhagyta s megerősítette.

— **Gözmalom** letesítésére gyomai és endrői érdekeltekből részvénytársulat alakult. A társulat alaptökeje 60,000 forintban állapított meg, mely összeg 300 darab 200 forintos részvény kibocsátása által fedeztetik. Az ideiglenes választmány által benyújtott alapszabályok már a kormánytól vannak helybenhagyás végett.

+ **Mint megtörtént dolgot** beszélnek, hogy Fehérváron 4 gyulai fiu — katonák — mulatozásaitak zavaró tisztjüket csaknem holtra verék, mi, ha csakugyan való, a szigorú katonai törvények szerint nagyon szomorú következményeket fog magára utáni vonni.

+ **Postai sikkasztás.** Mult hó 29-én egy 300 forinttal terhelt levél adatott fel a helybeli postára Szarvasra címezve, Szarvason az illető meg is kapta a levelet, hanem 50 frt hiánnyal, s idegen pecséttel. — A bűnügyi vizsgálat már megkezdődött e tárgyban, mely aligha több esetet nem fog felderíteni, mert mint bizonyosat állíthatjuk, ez nem volt kezdete a sikkasztásoknak.

— **A nőegylet köréből.** A mart. 20-án tartott műkedvelői előadás alkalmából, egy névtelen 11 frtot ajándékozott a helybeli nőegyletnek. — Az ugyanezen egylet javára kisorsolt szőnyeget az „Ida“ név betevője nyerte meg.

— **Megyegyűlési** tudósításunk pótlásául felemlítjük még a megyének azon határozatát, mely szerint Mogyoróssy János magyar történelmi társulati tag folyamodványa folytán egy megyei állandó régészeti bizottság alakított, mely hivatva lesz a megye területén előforduló ásatásoknál a régészet érdekei felett örködni. E bizottság tagjai a következők: Szakál Lajos elnök, Neumann József, Party Ferenc, Bonyhai Benjamin, Szigethy Lajos, Haan Lajos, Tatar János, Jancsovic István és Haan Antal.

— **Kellemes meglepetésben** részesült a biharmegyei kezelő és irodai személyzet, mely 1869-ben folyamodott a ministeriumhoz drágasági pótlékért s a bélyegilletéket összeadva, 1 frtnyi összegben általadták M. J. megyei volt irnoknak, ki azonban a folyamodványt bélyeg nélkül adta be. Illető helyen aztán a 32 személy által aláírt folyamodványt 32 frt erejéig megletezték. Folyamodók egy felfolyamodványban kérték e nagy összeg lejjebb szállítását, minek folytán fejenként 50 kr, vagyis összesen 16 frt bírságban marasztaltattak el, s mellé még drágasági pótlékot sem kaptak.

— **Utólagosan** vesszük a hirt, hogy Aradon a lemondott Aczél Péter helyére képviselőjelöltül a baloldali Kristyóri N-t lépteti föl. Ugyancsak az aradi baloldaliak egy része dr. Chorin Ferenc fiatal ügyvéd mellett buzgólkodik.

+ **Eső után köpönyeg.** A vásári fabódékat a napokban széthordták, de csak a napokban, midőn az utolsó vásártól harmadik hónapban vagyunk, pedig egy megyei rendelet meghagyja, hogy e sátrak a vásár beveződésétől számitandó két hét alatt elhordandók. — S hogy csak most történik a hurcolkodás, az épen nem a megyei rendelet kifolyása, hanem mert békességes emberek azt a kereset módot találták fel, hogy megvonva magukat e sátrak közé, a későbbben járókkal financialis ügyeiket végezzék. — Az a derék a dologban, hogy ily meglepetésnek már a télen volt kitéve — épen egy tisztviselő, a napokban pedig háromszor három különböző éjen ismételték az éj lovagjai vasvillákkal fegyverezve nemes foglalkozásukat. — S hogy a sátrak, e valóságos tüzfészek ma már nem állanak a vásártéren, az érdem első sorban a jámborokat illeti, — s hogy mit mond minderre rendőrségünk, azt nagyon könnyű kitalálni, újra rágyújt a kialudt pipára, beszél a magasabb politikáról.

+ **Kincset találtak** az oláhvárosban, beszéltek a napokban nagy hanggal az irigy emberek, míg végre a szolgabíróhoz jutván a dolog, kislült, hogy a szerencsések csaknem a „Vén bakancsos“-beli korcsmáros sorsára jutottak, mert a talált pénzek nagyon csekély értékkel bírnak, a mennyiség ugyan meglehetősen, hanem többnyire a devaluatio idejéből került pénznek, a találók ábrándjait csakhamar eloszlata aztán a felvilágosítás.

Vegyes hírek.

A Magyarországon levő dzsidasok és dragonyosok a következő rendben fogják elhagyni állomásaikat. Először a pestmegyeiek, azután a szegediek, temesváriak, székes-fehérváriak, szabadkaiak vonulnak el. A székes-fehérvári dzsidasvezetők Glatba megye. A szabadkai egyelőre Nagy-Károlyba. Az 5-ik dzsidas ezred Pécsről Krummauba indul, a 14-ik dragonyos ezred pedig Ennsből Biharmegyébe.

Szegedről írja egy levelező, hogy közelébb kirándulást tett Bánátba és Szegedtől Oroszlamosig viznél egyebet nem látott. A földek mindenütt vízben állnak. A falukban a házak omladoznak. Az utak oly rozsak, hogy üres szekérrel fönakadnak az emberek az ut közepén. A hova az ember tekint düledező, repedező házaknál egyebet nem láthat, mi nem legbiztatóbb kilátás a közel jövőre.

Halálra nevette magát. Két budai cipészlegény tréfálkozván, az egyik annyira hajtotta ked-

vét, hogy társát mód nélkül elkezdte csiklandozni, míg ez a hangos és folytonos kacagásban nevető-görcsöt kapott és azonnal alkalmazott gyógyszerek dacára addig nevetett, míg meghalt. Nevetése oly iszonyu, kétségbeejtő volt, hogy a házbeliék mind összefutottak. A szerencsétlen délutántól egész másnap reggelig nevetett. Az enyelgő legény annyira kétségbeesett ez esetben, hogy fölakasztotta magát, de idejekorán észrevették s megmentették.

A „Békes” 26-ik száma ujdonságai közt egy általam irt tárcacikkre reflectal a szerkesztőség, többi közt: abbéli gyanunkat fejezzük ki, hogy referensünket a kérdéses bírálat megírásakor a méltányosság helyett aligha valami személyes tekintet nem vezérelte. Esorokat — mint önérzetemet mélyen sértő nyilatkozatot — ezennel visszautasítom, kijelentvén, hogy Kirileszku urat sokkal kevésebb van szerencsém ismerni, semhogy köztünk személyes tekintetek foroghatnának fenn. A cikket illetőleg pedig minden felelősséget magamról elhárítok, mit okadatolnom sem kell. — Gyulán april 4. 1871. **Kratochvill Gyula.**

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

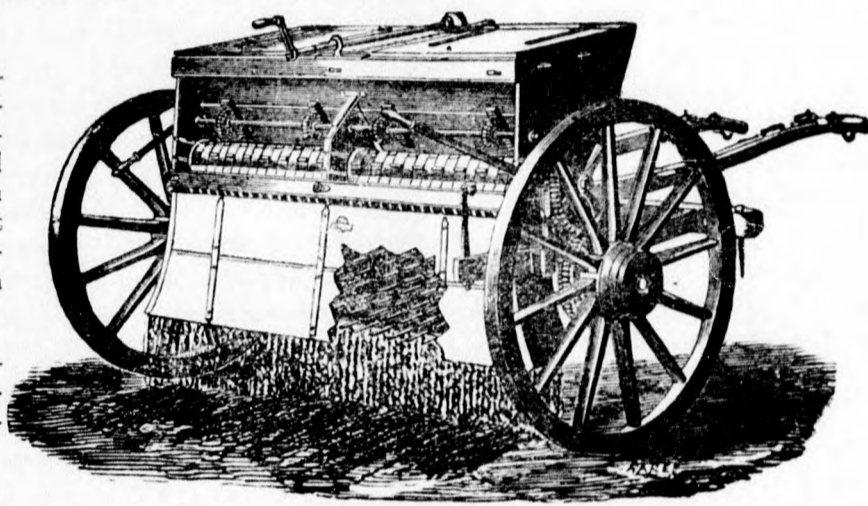
Garrett R. és fiai

Leiston Suffolk angolországi gépgyáranak főügynöke **Kotzó Pál** gépészmérnök
Pesten váciut 39. szám,

ajánlja e gyár újabb javított gyártmányait, melyek a világ minden kiállításain több mint 1000 font sterling pénzjutalommal, és több száz arany és ezüst éremmel kitüntettek, névszerint: 3—6

Gőzmozdonyait, melynek 5 légkörű gőzfeszítésre hatóságilag megpróbáltattak nagyobbított tüzi szekrényvel, szab. gőzszóval és előmelegítővel láttattak el, tetemesen csekélyebb tüzelő-anyagot igényelnek, mint minde más ilyenmü gyártmány, munkaképességek pedig a megnevezettet majdnem kétszeresen meghaladják.

Sorvető-gépeit 9. 11. 13. 15. sorokkal, melyeknek hire mint legcélszerűbb gazdasági gépeknek a világ minden részeiben elterjedt;

Gőzcseplőit, melyek a magot tisztán kicsépelik, szalma- és polyvától tisztán elválasztják, és a gép másik végén a második szélhuzam által újra megtisztitva súly szerint két osztályra választva, a zsákba vezetik. E gépeket szerkezetük, munkaképességük, egyszerűségük, és tartósságuknál fogva semmi ilyenmü gyártmány felül nem haladja,

Samuelson és társa, Magyarország viszonyainak legjobban megfelelő arató- és kaszáló-gépeit

és kéri a t. c. gazdaközönséget, miszerint becses megrendeléseivel öt eleve szerencsétlenni sziveskedjék, hogy így minden kíváratnak megfelelhessen.

DEUTSCH TESTVÉREK GYULÁN

(Czinczár házban a városházzal szemben)
ajánlják a n. é. közönségnek dusan felszerelt raktárukat

díszmü és rövid árukkal
nagyban és kicsinyben:

Nagy választéku eső- és napernyöket,
Férfi női és gyermek lábbelieket,
nagy választéku fehérmüeket,

Lions, Musselins, himzett Moll és vászon szalagokat,
Betéteket, Blond, Quiper és Valance csipkéket,
Legfinomabb keztüket urak, hölgyek és gyermekek számára.

Valódi tajt pipákat jótállás mellett.
Üti böröndöket, kézi táskákat, és női kézitáskákat,
Alpaca evőszközöket és gyertyatartókat,
Selyem rojtokat és pártázatokat (Borduren.)
Végre minden ez osztályba vágó cikkeket bámulatos olesó áron; úgy annyira, hogy bárkivel is versenyezhetünk. 32) 3—3

100 akó 1870-ki termésü igen jó s valódi TOKAJI ASZTALI BORT 2 akós hordókba lefejtve, elköltözés végett, jutányos áron ad el Gyulán **Wallfisch Bernát.**

Ugyanott 50 akó 1870-ki fehér hegyi bor olesó áron eladó. 33) 1—3

KELLER ÉS ZSITVAY

selyem és női divat-kelme raktárunkban

6—22

PESTEN

Szervitater 6-ik szám.

A legújabb selyem, gyapju és gyapot női divatkelmek,

**KÉSZ NŐI RUHÁK,
ÉS MINDENFELE FELÖLTÖK,**

valamint több más női divatekkek
dús választásban és lehető jutányos áron kaphatók.

Saját szabóműhelyükben készítettnek ruhákat a legújabb divat szerint gyorsan, izlésteljesen és jutányos áruk mellett.

Kelmementák vidékre készséggel küldetnek, a megrendelések pedig kiváló figyelemmel és gyorsan hajtataknak végre.

Lyoni selyem-kelmékből gyári raktár.

Ez évi aratás után egy **CLAYTON és SHUTTLE-WORTH**-féle **GŐZCSEPLŐVEL** részmunkára vállalkozik, úgy erre vonatkozó ajánlatra értesítést ad Mező-Berényben **Kaprinay Gábor.** 34) 1—3